

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

1 בפברואר 2009

שברירותה של הפסקת האש: מאז עצירת האש ע"י צה"ל והכרזת חמאס על הפסקת אש, בוצעו מספר הפרות מצד ארגוני הטרור הפועלים ברצועה. למרות, שלהערכתנו, לחמאס יש עניין בהמשך השקט ברצועה היא אינה מרתיעה מספיק את הארגונים האחרים. מאז ההכרזה על הפסקת האש אירעו 12 תקריות, בחמורה שבהן נהרג חייל צה"ל ושלושה נפצעו.

רקטה שנפלה באחד מיישובי הנגב, בסמוך לגן ילדים (באדיבות ynet, 1 בפברואר, צילום: רועי עידן)

1. ב- 18 בינואר בשעה 2:00 נכנסה לתוקפה הפסקת האש החד-צדדית עליה הכריזה ישראל בתום מבצע "עופרת יצוקה". החל מ- 19 בינואר החלו כוחות צה"ל לצאת מרצועת עזה. יציאת הכוחות הושלמה ב- 21 בינואר. ב- 19 בינואר, הכריזה חמאס בשמה ובשם שאר ארגוני הטרור על קבלת הסכם הפסקת האש ברצועת עזה לשבוע ימים (מועד שהוארך מאוחר יותר) על מנת לנצל את פסק הזמן להגיע להסדר על בסיס היוזמה המצרית.

2. התקופה הקצרה שחלפה מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" המחישה היטב את שבריריותה של הפסקת האש ברצועה. במהלך תקופה זו אירעו עד כה 12 הפרות שניזומו ע"י ארגוני הטרור. למרות ההסכמה של חמאס, ולמרות יציאת כוחות צה"ל מהרצועה, לא השתרר שקט מוחלט בגזרה כמעט מידי יום מבצעים ארגוני הטרור ירי ספוראדי של רקטות ופצצות מרגמה או פיגועים/ניסיונות פיגועים נגד כוחות צה"ל המבצעים פעילות שגרתית סמוך לגדר המערכת (ירי נשק קל, הנחת מטענים). הפיגוע הבולט היה ב- 27 בינואר במהלכו התפוצץ מטען צפונית לכיסופים. כתוצאה מכך נהרג חיל צה"ל ושלושה חיילים נוספים נפצעו. בשאר האירועים לא היו נפגעים. צה"ל הגיב לאירועים הללו בירי לעבר מקורות האש ובתקיפות "נקודתיות" של חיל האוויר נגד יעדי טרור.

3. לא ברורה לנו זהות הארגונים שביצעו את כל הפרות הללו. לכמה מההפרות לא פורסמה נטילת אחריות. כמה מהן בוצעו ע"י ארגוני טרור "סוררים" כמו גורמי הג'יהאד העולמי, פתח, החזית העממית והג'יהאד האסלאמי בפלסטין. ארגונים אלו עמדו גם מאחורי הפרות חוזרות ונשנות של הסדר ה"הרגעה" שקדם למבצע "עופרת יצוקה". תנועת חמאס, הגם שלהערכתנו יש לה אינטרס בהמשך קיום הפסקת האש, אינה כופה אותה ביעילות על ארגוני הטרור האחרים. בהקשר לכך דווח בתקשורת כי ראש אמ"ן האלוף עמוס ידלין ציין בישיבת הממשלה ב- 1 בפברואר כי "שבועיים אחרי נצירת האש, פעילי טרור שאינם שייכים לחמאס, מאתגרים את הארגון ומבצעים פיגועים כדי לגרום להסלמה מחודשת. חמאס עצמו מורתע. הוא עצמו מכבד את הפסקת האש אבל אינו מרתיע מספיק את האחרים" (ynet, 1 בפברואר, 2009).

שיגור רקטה ע"י התארגנות המזוהה עם הג'יהאד העולמי בשם צבא האומה (ערוץ אלעאלם, 28 בינואר)

עיקר ההפרות מאז ההכרזה על עצירת האש

4. להלן עיקר ההפרות, שבוצעו ע"י ארגוני הטרור, מאז קבלו על עצמן ישראל וחמאס את עצירת האש:

א. **20 בינואר** בשעות הצהריים נפתחה אש לעבר כוח צה"ל, שפעל סמוך לגדר הביטחון מדרום למעבר כיסופים, בגבול רצועת עזה. כעבור 40 דקות, ירו חמושים פלסטינים לעבר כוח אחר של צה"ל, ששהה בסמוך לגדר הביטחון במרכז רצועת עזה. הכוח השיב באש לעבר מקורות הירי. באותו יום גם נורו 11 פצצות מרגמה לעבר כוחות צה"ל ולעבר ישראל. בכל המקרים לא היו נפגעים.

ב. **25 בינואר**, חוליה של **החזית העממית**, ניסתה לבצע ירי רקטות לעבר ישראל. החוליה הצליחה לירות רקטה אחת, אשר נפלה בשטח פלסטיני באזור בית חאנון (פאל-פרס, 25 בינואר). פעילי חמאס ירו לעבר החוליה וסיכלו את המשך פעילותה. בהודעה שפרסמה החזית העממית הוכחש דבר הפגיעה בחולייה והודגשה התנגדות הארגון להפסקת האש או להסדר הרגעה כלשהו עם ישראל (אתר קדסנט, 26 בינואר).

ג. **27 בינואר** בשעות הבוקר, הופעל מטען חבלה, שהיווה חלק מזירת מטענים, נגד סיור צה"ל, שנע לאורך גדר המערכת צפונית לקיבוץ כיסופים. במקביל נורה טיל נ"ט לעבר הכוח. כתוצאה מפיצוץ המטען **נהרג חייל צה"ל**. כמו כן נפצע קצין באורח קשה ושני חיילים נוספים נפצעו באורח קל. הפיגוע בוצע ע"י **התארגנות טרור הקשורה לג'האד העולמי**. בתגובה, תקף חיל האוויר מהאוויר אופנוע שנסע באזור ח'אן יונס, אשר רוכבו היה, על פי החשד, מעורב בפיגוע. ההרוג הוא **חסיים שאמיה**, פעיל חמאס מח'אן יונס (Palestine-info, 27 בינואר). כמו כן תקף חיל האוויר מספר מנהרות ב"ציר פילדלפי", שנועדו להברחת אמצעי לחימה.

ד. **28 בינואר** – רקטה נפלה בשטח המועצה האזורית אשכול. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. זו הייתה הרקטה הראשונה שנורתה מאז ההכרזה על הפסקת האש. את האחריות לביצוע הירי נטלו על עצמם במשותף **ארגון פת"ח והג'האד האסלאמי בפלסטין** (פורום בואבת אלאקצא, 28 בינואר). בתגובה תקף חיל האוויר אתר לייצור אמצעי לחימה באזור רפיח. כמו כן נטלו על עצמם מספר ארגונים ביניהם **גדודי עז אלדין אלקסאם** אחריות לירי פצצות מרגמה (אתר אלקסאם, 28 בינואר). בפועל לא אותר אירוע ירי.

ה. **29 בינואר** – רקטה נפלה בשטח פתוח סמוך לשדרות. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.
ו. **31 בינואר** – רקטה נפלה דרומית לעיר אשקלון. לא ידוע מי עמד מאחורי הירי. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

ז. **1 בפברואר** – במהלך היום אירעו מספר תקריות: בשעות הבוקר המוקדמות נורו שלוש רקטות לעבר יישובי הנגב המערבי. אחת הרקטות נפלה בין גני ילדים במועצה האזורית אשכול. רקטה נוספת אותרה בשדה פתוח. כשעתיים מאוחר יותר ירו חמושים פלסטינים לעבר כוח צה"ל, שנע סמוך לגדר המערכת באזור כיסופים. החיילים השיבו האש לא היו נפגעים. כשעתיים מאוחר יותר (11:00) נורו ארבע פצצות מרגמה ופגעו בשטח המועצה האזורית שער הנגב. בסביבות השעה 17:30 נורו חמש פצצות מרגמה לעבר הנגב המערבי שני חיילים נפגעו באורח קל מרסיסים.

5. **פזי ברהום**, דובר חמאס בעזה, הכחיש מעורבות ארגונו בפיגוע הפעלת מטען החבלה נגד סיור צה"ל (27 בינואר) במהלכו נהרג חייל צה"ל. הוא אף העלה טענה (שקרית) לפיה יתכן והפיצוץ נגרם כתוצאה מפיצוץ מוקש ישן. הוא גינה את תגובת צה"ל לפיגוע וציין כי "יש הסלמה מצד האויב, שיתכן ותחייב תגובה מצד ההתנגדות". לטענתו ישראל לא מחויבת להפסקת האש וצה"ל ממשיך בפעילותו בשטח הרצועה (אלעד, 28 בינואר). בפועל חמאס נמנעה מלהגיב על תקיפות צה"ל בעקבות הפעלת מטען החבלה.

6. בדיווח תקשורתי נאמר כי התקריות הללו מאז כניסת הפסקת האש לתוקפה העלו חששות בקרב תושבי הרצועה וראשי חמאס מתגובה ישראלית והתחדשות הלחימה. דווח כי ראשי ארגוני הטרור ובמרכזם חמאס, ירדו שנית למחתרת והתושבים באזור הגבול ברפיח נמלטו מבתיהם (פלסטין אליום, 29 בינואר).

הפרות הפסקת האש¹

מס'	תאריך	סוג ההפרה	הארגון המבצע	תגובת ישראל	הערות
1	20 בינואר	אש נפתחה לעבר כוח צה"ל שנע מדרום למעבר כיסופים			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
2	20 בינואר	חמושים ירו לעבר כוח צה"ל סמוך לגדר הביטחון במרכז הרצועה. הכוח השיב באש			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
3	20 בינואר	11 פצצות מרגמה נורו לעבר כוחות צה"ל ושטח ישראל			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
4	25 בינואר	חולייה ניסתה לבצע ירי רקטות לעבר ישראל. רקטה אחת נורתה ונפלה בשטח הרצועה	חזית עממית לשחרור פלסטין		בתקשורת הפלסטינית דווח כי הפיגוע סוכל ע"י חמאס
5	27 בינואר	מטען חבלה הופעל נגד סיור צה"ל צפונית לכיסופים	התארגנות השייכת לג'האד העולמי	חיל האוויר תקף אופנוע באזור ח'אן יונס ומנהרות הברחות אמצעי לחימה בציר פילדלפי	חייל נהרג ושלושה נפצעו, אחד באורח קשה ושניים באורח קל
6	28 בינואר	רקטה נפלה בשטח המועצה האזורית אשכול	פת"ח והג'האד האסלאמי בפלסטין	חיל האוויר תקף אתר לייצור אמצעי לחימה ברפיח	לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
7	29 בינואר	רקטה נפלה בשטח פתוח סמוך לשדרות			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
8	31 בינואר	רקטה נפלה דרומית לעיר אשקלון			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
9	1 בפברואר	שלוש רקטות נורו לעבר יישובי הנגב			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
10	1 בפברואר	חמושים ירו לעבר כוח צה"ל באזור כיסופים			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
11	1 בפברואר	ארבע פצצות מרגמה נפלו בשטח המועצה האזורית שער הנגב.			לא היו נפגעים ולא נגרם נזק
12	1 בפברואר	בסביבות 17:30 נורו חמש פצצות מרגמה לעבר הנגב המערבי			שני חיילים נפגעו באורח קל מרסיסים.

¹ נכון ל-1 בפברואר 18:00.